

پهیره و پرۆگرامی سازمانی خهباتی کوردستانی ئێران

په سه ندرای کۆنگره ی چواره م

سەرەتا

الف. دواى شەپرى چالدران لەنێوان عوسمانیەکان و شاسمایلی سەفەوی کە لەئوتی ۱۵۱۴دا رووی دا، زۆرینەى کوردە سوننیەکان پشتیوانیان لە دەولەتی عوسمانی کرد و لەشکری شا سمایل شکستی هینا، بەلام دواى شکستی هیزی شاسمایلی دژمنایەتی ئەو دوو دەولەتە درێژەى کیشا، تا لەسالی ۱۶۳۹ دا پەیمانی دابەشکردنی کوردستان لەنێوان ئەو دوو بیگانەدا مۆر کرا. بەشى زۆری کوردستان کەوتە بەر دەسلەلاتی عوسمانی و بەشى کەمتری کە کوردستانی ئیستای ئێرانە، کەوتە ژێر دەسلەلاتی سەفەویەکان و کوردی یەك زمان و یەك ره گەز و یەك فەرھەنگ و یەك کەلەپوور، بەبج ئەوەى خوێ رازی بی، دابەش کرا لەنێوان دوو میللەتی جیاوازدا. لە شەپرى جیهانی یەكەم دا بوۆ دووھەمجار ئەو بەشە لەخاکى کوردستان کە بە دەولەتی عوسمانی بوو، کرا بە سى بەش، بەشیک بەر سوریه کەوت، بەشیک بەر تورکیه و بەشیکیش بە عێراقەوہ لکیندرا. لە دابەش کرانى یەكەمەوہ کورد بە تەواوی هەستی بە سووکایەتی کرد، هەستی ئازادیخوازیی روژ لەدواى روژ زیاتر دەبوو بەتایبەت کە لەلایەن هەر دوو داگیرکەرەوہ بەبج رەحمانە دەچەوساوەو سەرکوت دەکرا. ئەو دەولەتانە دەستیان دایە راگواستنی هۆزە کوردەکان بەرەو ناوچە دوورەکان، عوسمانیەکان بەرەو ئەرزەروم و ئەناتۆلی و سەفەویەکان بەرەو و خوراسان کە زۆربەیان دواى چەند سەدە، زمان و فەرھەنگ و ره گەزى خوێیان لى وون نەبووہو هەر نەفرین دەنێرن بوۆ ئەوانەى رایان گواستن.

گەلى کوردستان لەدواى دابەشکرانى بەسەر چەند وەلاتدا، وەك غەوارەو گەلى بی بەش و جیى گومان چاویان لیکراو ئەو روانینە ناحەزو ناپەسەندەى داگیرکەران، لەماوەى زیاتر لە سەد سالی رابردوو، وای کرد کە کورد دەست بداتە خەبات، لە بەرانبەر ستم داگیرکاریدا، بەتایبەت ئەو خەبات و فیداکارییە لەماوەى ۱۵۰ سالی رابردوودا، دەیان هەزار قوربانیی لیکوتۆتەوہو دەربەدەری و مال وێرانى و بی سەر و شوین بوونی کوردی بەدواوہ بووہ.

ستم و بی عدالەتیەکانى دەسلەلاتداران، بەرادەییك بی بەزەبیانەو بەرین بوو کە جیهانی هینایە دەنگ و وای کرد کە مەرفایەتی بە یەك دەنگ لە بەرانبەر ئەو گشتە ستممانەى لە کورد دەکـرـئ، هـەرـز بـیـتـهـوہ.

نمونه‌ی ستم و درنده‌یی دهسه‌لاتداره خۆبه زل زان و مله‌وره‌کان له‌دژی کورد و تیکرای دانیشتوانی ئه‌و وه‌لاتانه‌ی کوردیان به‌سه‌ردا دابه‌ش کراوه، به‌پراده‌یی‌که که دلی هه‌ر مرۆفیککی خاوه‌ن هه‌ست ده‌ته‌زینی. وه‌ک ئه‌و کوشتاره‌ی ئه‌تاتورك له‌ کورده‌کانی ژێرده‌سه‌لاتی تورکیه‌ی کرد که زیاتر له‌ ۳۰۰هه‌زار کس له‌و کوردانه‌ی که پشتیوانیان لی کردبوو له‌ شه‌ر له‌ گه‌ل هێرشه‌رانی ئوروپاییدا به‌ تۆپ باران و هه‌موو جو‌ره چه‌کێک له‌ناوبران. هه‌روه‌ها وێرانکردنی هه‌زاران دێی کوردستانی عێراق و کاره‌ساتی دله‌زینی ئه‌نفال که له‌لایه‌ن رژیمی عێراق به‌پۆه‌چوو، و تیایدا نزیکه‌ی ۲۰۰هه‌زار کورد بی سهر و شوین کرا و شاری هه‌له‌بجه‌و چه‌ند گوند له‌لایه‌ن رژیمی پیشووی عێراقه‌وه کیمیاباران کرا و پینج هه‌زار کس تیایدا له‌ناو چوون. له‌ئێرانیدا وێران کردن و کاولکردنی شارو دێی کان و قه‌تل و عامی هاو‌نیشتمانانی کورد له‌ نه‌غه‌ده‌و قارنه‌ و قه‌لاتان و سو‌فیان و ووسوکه‌ند و ساروقامیش و ئیعدامی به‌کۆمه‌ل و بی به‌زه‌بیانه‌ی پیرو لای کورد به‌ ده‌ستووری خومه‌ینی و قازیه‌ به‌ناو شه‌رعیه‌کانی و ئیعدامی نزیك به‌ ۳۰۰۰۰ لای شو‌رشگیزی ئێرانی و کورد له‌ماوه‌ی نزیك به‌ مانگیك له‌سالی ۱۳۶۷ی کۆچی خۆری، ته‌نیا به‌ تاوانی بوونی پێه‌ندی به‌ هێزه‌ شو‌رشگیزه‌کان، یان له‌به‌ر رازی نه‌بوونیان به‌شیوه‌ی ده‌سه‌لاتداری ناخوندی، هه‌روه‌ها ترۆری ده‌یان تیکۆشه‌ری سیاسی و فه‌ره‌ه‌نگی و نووسه‌ر و رووناکبیر، له‌ناوخۆ و ده‌ره‌وی ئێران. ئه‌وانه‌ و ده‌یان نمونه‌ و به‌لگه‌ی حاشاه‌لنه‌گری دیکه له‌سه‌ر ستمه‌گه‌ری و مله‌ورپی داگیرکه‌ران و ده‌سه‌لاته‌ نامه‌شه‌روه‌کان هه‌ن، که ئه‌و ستمه‌گه‌ریانه‌ به‌لگه‌ن بو‌ سه‌لماندنی ئه‌و راستیه‌ی که خه‌باتی جه‌ماوه‌ری کورد بو‌ وه‌ده‌ست هێنانه‌ی مافه‌ بنچینه‌یی‌ه‌کانی، خه‌به‌باتیککی ره‌واو مه‌شه‌روه‌ه‌.

به‌پێی گشت قانون و به‌رنامه‌ ئایینی و غه‌یره ئایینییه‌کان راپه‌رین و خه‌بات کردن له‌ به‌رانبه‌ر ستمه‌گه‌ران و زالمه‌ندا، ئه‌رکیکی ره‌واو رینگه‌پێدراوه. به‌پێی چه‌ندین ئایه‌ت و ده‌ستووری ئیسلامی پیرو، راوه‌ستان له‌به‌رانبه‌ر زالم و ته‌عه‌داکار، ئه‌رکیکی پێویسته‌ و نه‌ته‌وه‌کان و مرۆفه‌کان هان دراو بو‌ رزگاربوونیان له‌ده‌ست ستم، خه‌بات بکه‌ن و رینگه‌ نه‌ده‌ن زولمیان لی بکـ

ب. گه‌لی کورد که گه‌لیکی خاوه‌ن می‌ژووی چه‌ند هه‌زار ساله‌یه و له‌ نیشتمانی خۆیدا ژیاوه، مافی ره‌وای خۆیه‌تی بو‌ ده‌سته‌به‌ر کرانی ماف و ئازادیه‌کانی تیکۆشه‌ی و له‌و پێناوه‌شدا هه‌موو تواناو رینگه‌ دروست و ره‌واکان بو‌ خه‌بات کردن تا هاتنه‌ دیی ئامانجه‌کانی، به‌کار بێنـ

گەلی کورد دەبی بە ھەولێ سیاسی و بلاوکردنەوی زانیاری و تەبلیغات، سەرنجی رای گشتیی جێھانی و دەولەت و دەسەلاتە خاوەن ھێژەکان و ناوەندەکانی پارێزەری مافی مرۆفە و ریکخراوی نەتەویە کگرتووەکان راکیشیی بوو پششتیوانی لە خەباتی رەوای خووی.

ج. گەلی کورد ھەقی خویتی وەک نەتەویەکی میژوویی و خاوەن توانا، دەوری لە بەرپۆبەردن و ئیدارەکردنی لە ئێراندا ھەبی و دەسەلاتی بەسەر نیشتمانی خویدا بەخووی بی و دەبی دەسەلاتداری ناوەندی لەتاران، لەجیات سەرکوتی کورد و داگیرکردنی کوردستان و مۆلدانی ھیزی سەربازی، ھاوکاریی کورد بکا بوو ئەوی نیشتمانیان گەشە پی بدەن لە ھەموو بارپکەووە.

د. گەلی کورد لە کوردستانی ئێران، لەدوای ئەوی ھەستی بە ژێردەستی کرد، خەبات و تیکۆشانی باووجانی درپژە پاداوە. لە شۆرشیی گەلانی ئێران دژبە رژیمی پاشایەتی لەسالی ۱۳۵۷ی کۆچی خویدا، تیکرای خاوەن باوەرپان بە ئازادی لەو شۆرشەدا بەشدار بوون و گەلی کوردیش دەوریککی کاریگەر و سەرەکی ھەبوو لە سەرکەوتنی ئەو شۆرشەدا و لە رامالیینی پیگە دەسەلاتی پەھەلەوی لە کوردستاندا.

ئەو خەبات و راپەرپینە یە کگرتووە خەلکی ئێران بە کورد و فارس و تورک و عەرەب و بلوچ و باقی قوم و دین و مەزھەب و بیروبوچوونەکان بەو ئامانجە بوو کە ئیتەر بە یە کجاری کۆتایی بە ستەم و بی عدالەتی دی و ھەموو نەتەوکان لە ئێراندا بە مافە رەواکانیان دەگەن.

ه. لەدوای سەرکەوتنی شۆرشیی دژی پاشایەتی، دەسەلاتی ئاخوندی، لەدوای چەند مانگ، ھیوا و ئاواتەکانی خەلکیان، بە ھینانە مەیدانی ستەم و بی عدالەتی بی بەزەییانەتر لە رابردوو، لەژێرناوی پیروزی ئیسلامدا بە یە کجاری لە باربرد و لەجیات، خووشی و شادی، غەم و پەژارەییان بوو خەلکی سەرانسەری ئێران ھینانەییەو.

و. لەدوای بە فیروندانیی بەرھەمی راپەرپینی ۱۳۵۷ی خەلکی ئێران لەلایەن خومەینی و پەرھوانیەو و ھینانە مەیدانی دەسەلاتیکی تاکرەوانە و غەیرە دیموکراتیک و نارەوا، خەلکی ئێران بە تیکرا و خەلکی کوردستان بەتایبەت بوو ئەوی بەری رەنج و خوینی شەھیدان لە فەوتان و لە ناوچوون رزگار بکەن کەوتنە خو، ھەر بەو مەبەستەش لە سەرانسەری ئێران و کوردستان لە سالی ۱۳۵۸ی کۆچی خووی بەدواوە، جەماوەر بە ریپۆوان و نارەزایەتی، بیزارییان لە

دەسەلاتى نوئى ئاشكرا كرد. بەلام بەداخوۋە دەسەلاتدارانى نوئى، لەجىيات ۋەلامى بەلى بۆ داۋاي جەماۋەرى راپەرپىو و بىزار لەستەم، بە بەكارهينانى هېزى سەركوت، بىج بەزەبىيانە كەوتنە گيان خەلك و مېتىنگ و ناپەرەزىيەتى و كۆبۈونەۋەي جەماۋەرىيان دايە بەر پەلامار و ھەزاران كەسىيان راپېچى زىندان و چالەرەشەكان كرد و دەيان رۆلەي تىكۆشەريان لەژىر شەكەنجەدا شەھىد كرد و سەرلەنوئى زىندانە چۆل كراۋەكانيان بە رۆلە تىكۆشەر و ئازادىخوۋازەكان، ئاۋەدان كەردەۋە. گەلى چەوساۋەي كورد لە كوردستانى ئىران ئومىدۋارپو بە رووخانى رزىمى پەھلەۋى، كۆتايى بە رەنج و مەينەتى دەيان سالەي بى، بەلام زۆرى پى نەچو، روۋبەرۋى ستمىكى تاقتە پروكىنتەر و درندانەتر بوۋە. سەرەپاي ستەمە بى بەزەبىيانەكان، گەلى كورد بەردەوام داۋاي ئاشتى و لىك تىگەيشتنى كەردەۋە. ھەر بەو مەبەستەش چەندىن دەستەي نوئىنەرايەتى بۆ ووت و وپىژ لەگەل دەسەلاتدارانى رزىم دىيارى كرد. ھەيئەتەكانى نوئىنەرايەتى كورد زۆربە جىددى ھەۋلىيان دا كە دەسەلاتدارانى ئىران رازى بىكەن مافە رەواكانى كورد بسەلمىن. بەلام ئاخوندەكان لە ۋەلامى داۋا رەواكانى خەلكى كوردستان دا دەستيان دايە ھەرەشە و چاۋ سوور كەردنەۋە و ھەلوئىستى غەيرە دىموكراتى و ھىزشى نىزامى بوونە ھۆي سەرھەلدى جەنگىكى خوئىناۋى و ناچار كەردنى گەلى كوردستان بە دىفاع لە خۆي و نىش.

بە فەرمانى جىھاد جەنگى ناپەرۋاي خومەينى لە دژى خەلكى كورد دەستى پى كرد و پاسدار و باقى ھىزە سەركوتگەرەكان رەوانەي كوردستان كران، و خەلخالى ي قازى شەرع و جەللاد رەوانەي كوردستان كرا، كە چۆنى پىي خوش بىج و چەندە ھەزى لى بى درندانە لاو و پىرى كوردستان بنىرئە مەيدانەكانى گوللەباران و مەرگ. خەلخالى لەماۋى چەند رۆژدا، دەيان لاو و پىرى كوردى بە شەھادەت گەيانەد و بەو جىنايەتەي لاپەرەبىكى رەش و قىزەۋنى بۆ دەسەلاتدارىي ئاخوندەكان تۆمار كرد، كە تا ژيان دەمىنەي، لەبىر كورد و ئازادىخوۋازان نىچىتەۋە.

ھىزشى پاسدارە بە كرىنگىراۋەكان بۆ سەر كوردستان و سوتاندن و وئران كەردنى چەندىن شارو دىي كوردستان و ھەرەشە و كوشتن و زىندانى كەردنى لاۋەكان و كەسايەتتە ئازادىخوۋازەكان، جەماۋەرى كوردستانى ناچار كرد بۆ دىفاع لەخۆيان و پارىژگارى لە نىشتەمانيان، دەست بەدەنە خەبات و بەربەرەكانى لەبەرانبەر رزىمى دەسەلاتدارى دژ بە ماف و ئازادى و دواكەوتوۋى وىلايەتى فەقىيە. بەرگرى و دىفاع كەردنى جەماۋەرى كوردستان و ھىزە تىكۆشەر و ئازادىخوۋازەكان درىژەي ھەيە و خەباتى جەماۋەرى كوردستان لەم سالانەي دوايىدا گەلىك

۱. سازمانى خەباتى كوردستانى ئىران لەم كۆنگرەي چوارەمەدا، مەسەلە چارەنوس سازەكان و ھەل و مەرجى خەباتى ئازادىخوазى گەلى كورد و گەلانى ئىران، بە پىيى وەزعى سياسى ئىران و وەزعى سياسى جىھان و بوونى وەلاتانى رۇژئاوا لە نزيك سنوورەكانى ئىران و گەلە ئەتۆمىيە مەترسيدا رەكانى رژىمى ئاخوندى كە لەوانەيە بىيىتە ھۆي روودانى جەنگىكى نىسوى لە دژى ئەو رژىمى ھىيىتە باوەتە بەرلىك ۆلئىنەو. كۆنگرەي چوارەمى سازمانى خەباتى كوردستانى ئىران، بە ھەست كوردن بە ئال و گۆرە سياسىيەكان و لىكدانەوئى دروست و بە چاوخشاندن بە كار و چالاكىەكانى سازمان لە سالانى رابردوودا، بربارى بە جى و شياو لە سەر ئال و گۆرپى بنەرەتى لە بەرنامە و پەيرەوى ناوخويى سازمان پەسەند دەكا.

ئامانجە گشتىيەكان:

الف. سازمانى خەباتى كوردستانى ئىران تى دەكۆشى بۆ دامەزراندنى حكوومەتىكى ھەلبژىردراو و ديموكراتىك و پارلمانى لە كوردستاندا، كە مافى ھەموو نەتەوئە ئايىن و مەزھەب و رەگەزەكان بپارىزى.

ب. سازمانى خەباتى كوردستانى ئىران دەستەبەركرانى مافى ديارى كردنى چارەنوسى پى پەسەندە، بەلام لە ئىستادا دەستەبەركرانى خودموختارى لە چوارچىوئى ئىرانىكى ديموكراتىك و پارلمانى بە رەوا دەزانى.

ج. سازمانى خەباتى كوردستان، باوهرى وايە كە ئايىنى پىرۇزى ئىسلام وەك يەكىك لە سەرچاوەكانى قانوون دانان كەلكى لى وەرگىرى، و دەبى مافى ئەديان و بىروبوچوونەكانى دىكە لى كوردستان لى سەرچاوە بگىرى.

د. سازمانى خەباتى كوردستانى ئىران ھاوكارى و تەبايى لەنىوان ھىزە كوردستانىيەكان وەك ئەركىكى سەرەكىي خەبات كردن دەزانى، ھەرودەھا ئامادىيە بۆ پىك ھىنانى ھەرشىوئە بەرەو ھاوكارى و تەبايىك كە دەبىتە ھۆي رووخانى رژىمى ئاخوندى و دەستەبەركرانى مافە نەتەوئەيەكانى گەلى كورد لە ئىراندا.

ه. سازمانى خەباتى كوردستانى ئىران ھاوكارى و نزيك بوونەوئە لە ھىزە سەرانسەريە شۆرپىگىرە ئىرانىيەكانى پى كارىكى پەسەند و بەكەلكە، بۆ ئەوئە لەدواي رووخانى رژىمى دەسەلاتدارى ئاخوندى بە ھاوكارى ھەمەلايەنە لەئىرانىكى ئازاد، دامەزراوىيى و پىشكەوتن و زانست و سەنەت لەژىر دەسەلاتى حكوومەتىكى ديموكراتىكدا جى گىربى و ئەو نزيكى و تەبايىش بىيىتە زامنىك بۆ كۆتايى ھاتنى شەر و نابەرانبەرى و بۆ دابىن كردنى يەكسانى

و گهیشستنی نهتهوه و ئایین و مهزههه و چینهکان به مافی رهواو شیاو.

و. سازمانی خهباتی کوردستانی ئیران پشتیوانی له ههول و تیکۆشان و خهباتی ئازادیخوازانهی گهلانی دیکهی ئیران دهکا بو گهیشتن به مافهکانیان له چوارچیوهی ئیرانیکهی ئازاد و دیموکراتیک دا به بی دهستیهردانی حکومهتهکانی ناوچه.

ز. سازمانی خهباتی کوردستانی ئیران پشتیوانی جیهانی و ناوهندهکانی مافی مرؤف و ریکخراوه به شهردۆستهکان له ماف و ئازادیهکان بو خهلکی کوردستان به کاریکی شیاو و پیوست دهزانی و لهو پیوهندهشدا ئامادهیه هاوکاری پیوست له گهل تیکرایی ریکخراوو ناوهنده جیهانیهکان بک.

ح. سازمانی خهباتی کوردستانی ئیران رهگهزهپرستی و جیاوازی رهگهزایهتی و ئایینی و مهزهههبی، مه حکوم دهکا و به دوور له دهستوراتی ئیسلام و قانون و بیرورا پهسندهکانی جیهانی دهزانی.

ط. ئافهتان له ئیران و کوردستاندا به بهردهوامی دهچهوسینهوه به تایبهت له ماوهی دهسهلاتی ئاخوندهکاندا، ئافهت وهک کالاییک چاوی لی دهکری و ریزی بو داناندی و بی رهحمییان له بهرانبهردا دهکری، بویه سازمانی خهبات یه کیک له ئهرکه گرینگهکانی، هاوکاری و پشتیوانی ئافهتانه بو رزگاربوونیان له دست ستهم و چهوسانهوهو باوهپی وایه دهبی ئافهتان به گهرمی له ههولی گهیشتیان به ئازادی و مافی بهرانبهه له گهل پیادابن و زانست و خویندن بکهنه بهردی بناغهی کار و ژیانیان.

ی. سازمانی خهبات پیهندهبوون به پاراستنی ژینگهی کوردستان به گشت لق و به شهکانیهوه به گرینگ دهزانی و پی وایه دهبی حکومهتی کوردستان له بهر چاویان بگری. و ههولیدا ناوچهی سههوز و پارکی زور له شارهکانی کوردستان دروست بکا.

ک. سازمانی خهبات باوهپی به ئازادی چاپه مهنی و راگهیانندن و بلاو کردنهوه ههیه و پشتیوانی سهندیکا و دامهزراوه مهدهنیهکان دهکا و پی وایه نایی هیچ کهس له سه رهخنه و گاهنده لیکۆلینهوهی له گهل بگری، مه گهر حومهتی کهسهکان بشکین.

ل. گهلی کورد گهلیکی ئاشتیخوازهو سازمانی خهبات باوهپی وایه ئازادی و مافه نهتهوهبییهکانی کورد بهبی هه نهوعه توندهتیزینک و له پریگهی وتووێژو دانشتتهوه چارهسهه بگری، بهلام رژیم وایلهتی فهقیه له بهرانبهه داوا رهواکانی گهلی کوردا، ریگهی شهه و

سەرکۆتی گرتەبەر و گەلی کوردی ناچار کردووێ بۆ دیفاع لەخۆی دەست بداتە هەموو جوۆرە خەباتێک، هەریۆیه سازمانی خەبات باوەری وایە دەسەلاتی ویلایهتی فەقیه، دەسەلاتیکی نامەشروعەو سەرکۆت و چەوساندنەوی کردۆتە بەردی بناغە ی کارەکانی وە پێی وایە وتووێژ لە گەڵ دەسەلاتی ئاخوندی جگە لە زیان بۆ جوولانەوی ئازادپخوازی گەلی کورد کەلکی نیە، هەریۆیه وتووێژ لە گەڵ دەسەلاتاری ویلایهتی فەقیه رەد دەکاتەو و لە گەڵ خەباتی سیاسی و تەشکیلاتی، خەباتی چە کداری بە پالپشتی جوولانەوی گەله کەمان دەزانسی.

م. سنوورو ناوچەکانی کوردستان بەپێی بەلگە میژووپیەکان دەبی دیاری بکری و هەر شار و ناوچەییەک پرس و کیشە ی خاوەنداری لەسەرە، دەبی بە راپرسی گشتی لە جەماوەری ئەو شار و ناوچەیه چارەنووسی دیاری بکری کە سەر بە کوردستانە یان نا.

بەریۆهبردن و شیۆی کاروباری دەولەت:

الف. کاروباری پێونەد بەسیاسەتی دەرەوو ئەرتهش و هیۆزی پارێزگاری لە سنوورەکان و سیستمی پوولی و دامەزراندنی گەلالەو پڕۆژە ی درێژماوە بەدەست دەسەلاتی ناوەندیەوپیە. لە هەرکام لەو گەلالەو پڕۆژانەدا کە راستەووخۆ پێونەدی بە گەلی کوردەو بی، دەبی رازی بوونی پارلەمانی کوردستان وەرگیری، یان لە راپرسی گشتیدا جەماوەر دەنگ بە بوون یان نەبوونی _____ وونی _____ دا.

ب. کاروباری بەریۆهبردنی کوردستان، وەک قانون دانان و دادوەری و شیۆی خۆیندن و بارهینان و فەرهنگی و پاراستنی شوینەواری میژووپیەکان لە ئەستۆی حکوومەتی کوردستانە.

ج. ئەمنیەت و ئاسایشی کوردستان لەئەستۆی پوولیس و پیشمەرگە ی کوردستانەو پاراستنی سنوورە گشتیەکان بەهیۆزی سەربازیەو لەژێر دەستی دەسەلاتی ناوەنددا دەبی.

د. هاتن و راگواستنی هیۆزە سەربازیەکانی حکوومەتی ناوەندی (مەرکەزی) لە حکوومەتی کوردستاندا، دەبی بە ئاگاداری و لەژێر چاودێری دەولەتی کوردستان و بەرەزامەندی پارلەمانی کوردستان _____

ه. پارلەمانی کوردستان کە لەلایەن خەلکەو هەلەدەبژێردری و نوینەری هەموو چین و باوەرەکانی تیادیە و بەرزترین ئۆرگانی قانون دانانی کوردستانەو بەرپرسە لە دیاری کردنی حکوومەت و چاوەدێری و لیبیرسینەو لە حکوومەت. و دەولەتی ناوەندی بۆی نیە دەست لە کاروباری ناوخی کوردستان وەریدا، چ لە دیاریکردنی بەرپرس و بەریۆهبردن و چ لەپێونەد بە ئیدارە کردندا، دەبی حکوومەتی ناوەندی رێز بۆ بریاری جەماوەری کوردستان و پارلمانی

كوردســتان دابنــى

و. ئەوانەى تەمەنىيان گەيشتۆتە ۱۶ سال مافى دەنگدانىيان ھەيەو ئەوانەى تەمەنىيان گەيشتۆتە ۲۵ سال مافى خۇپالائوتنىيان بۆ وەرگرتنى بەرپرسايەتى و چوون بۆ پارلەمان ھەيەو دەبىي كەسانى پالئوراو شارەزاو خويندەوار و درووستكار و خزمەتكارى گەل بن.

ز. كەمايەسىيە نەتەوييە كان لە چوارچيوي كوردستاندا مافى بەشدارىيان لە بەرپۆھەردنى وەلات و بوونى ئەندام لە پارلمانى كوردستاندا ھەيەو دەبىي حكومەتى كوردستان بە چاوى ريز لە كەمايەسىيە نەتەوييە و مەزھەبيە كان پروانچ و مافە كانىيان بە رەسمى بناسچ.

ح. ژن و پياو لە ياساي ھەلبژاردن و خۇپالائوتن بۆ پارلمان و بەرپۆھەردى حكومەت يە كسانن و جياوازييەن _____ان _____يە.
ط. زمانى رەسمىي حكومەتى كوردستان لە ھەموو ئىدارەو ئۆرگانە كانى دەولەتيدا، كوردىيە. زمانى فارسى ھەرەھا زمانى عەرەبى و ئىنگليزى دەبىي لە مەدرەسەو ناوئەندەكانى خويندند _____دا بخويند _____دى.

ى. دانىشتوانى كوردستان لە ديارىكردنى شوينى ژيان سەربەستىن و لە ھەلبژاردنى كار و ئەركى رۆژانەيان ئازادن بە مەرجىك زيان بە مەسلەحت و قازانچە نەتەوييە كان نە گەيىنچ.

نامانچە ئابوورىيەكان:

الف. ئيران لەبارى ئابوورىيەو، دوورە لەو بەرنامە ئابوورىيەى كە لەوولاتانى گەشەسەندوى جىھاندا ھەيەوپەيەرەو دەكرى. وەلاتى ئيران لەپۆھەند بە سامانە سرووشتەيە كانى وەك نەوت و گاز و ئاو، دەولەمەندە بەلام ئەو سامانانە وەك پيويست و بەشيويە زانستى كەلكيان لى وەرنەگىراو و ئەوئەندەى كەلكيان لى وەردەگىرى، لە دزى و كرپنى چەك و تەقەمەنى و بەرھەم ھىنانى بۆمبى ئەتۆمى و قەدەغە كراو پشتيوانى ترۆريزم و ئاژاوەگىرى لە وەلاتانى دىكە، بە فيرۆ دەچى. دەولەتى ھەلبژىردراو لەئيران دەبىي داھاتى نەوت و گازو باقى سەرچاوە سرووشتەيە كان بۆ خزمەتى جەماوەر بەكار بىنى و دامەزراو كارخانەى جۇراوجۆرى پيشەسازى لە سەرانسەرى ئيراندا و بەبىي جياوازي دامەزرىنى.

ب. زەوى و پانتاييە كان بە جووتىياران دەدرى و دەولەت لەسەريەتى يارمەتى و ھاوكارىيە جووتىياران بكا، بۆ ئەويە جووتىياران بەشيويە زانستىيانە بەروبوومە كانىيان بەرھەم بىنن. سەرچاوە سرووشتەيە كانى وەك: ئاو، لەوەرگە، لىرەوار، ھەوارگە كان، سامانى گشتىن و دەبىي سووديان بۆ تىكرپاي جەماوەر بى و ھىيچ دەستەو لايەنىك مافى نيە بەييانوى خاوندارىيەتى دەستيان

ج. پېښوستانه دانشگا و ناوهنده كانى زانستى و خویندن له كوردستان گرينگيان پآبدرى و ئوستادانى دانشگا و مامۆستايانى مه درسه كان، موچه شياو و مانگانهى تهواويان بدرتتى. هر وهها حكومهتى كوردستان هاوكارى خویندكارانى كورد له دهرهوى كوردستان بكا بوؤ فيرېوونى زمانى كوردى. دانشگاكان و مه درسه كان، زانست و عيلمى سهردهمپانهيان تيدا بخویندري و هممو مه درسه و دانشگاكان، تيكرپاي كهل و پهل و پيداويستيه كانيان بوؤ خویندن، وهك كتيبخانه و كامپوتير و ژوورى تاقىكردهوه و ژوورى ميكانيكى و پيشه سازى تيدا دامه زريندري و ريگه نهدري له مه درسه و دانشگا بى ريزى به مامۆستا و خویندكار و قوتابى بكرى. هر وهها حكومهتى كوردستان يارمهتى دانشجوكان بدات بوؤ خویندن له دهرهوى وهلات.

د. پېښوستانه حكومهتى كوردستان هاوكارى مامۆستايانى ئايينى ئيسلام بكا و يارمه تى مه درسه دينيه كان بدا و چاوديرى ناوهنده دينيه كان بكا. موچه و كومه گى شياو بوؤ مامۆستايانى ئايينى كوردستان تهرخان بكرى. هر وهها ده بى ريز بوؤ ناوهنده كان و شوينه پيرۆزه كانى ئايين و مه زه به جوراوجوره كان داندرى و حكومهتى كوردستان چاوديرى و هاوكاريان بكا.

كار و بارى تهنرووستى و كومه لايه تى

الف. حكومهتى كوردستان ده بى له دامه زراندى نه خو شخانه و دهرمانگا، له شارو ديكانى كوردستان كه مته رخه مى نه كا و ده بى تيمار كردن و پيراگه يشتن به نه خو ش به نرخى كى زور كه م بى و بوؤ مندالان و خانه وادهى شه هيدانى كوردستان و كه م نه ندامان به خو رابى بى.

ب. سازمانى خه باتى كوردستانى ئيران باوه رى وايه كه له كو ن تا ئيستا به هوى بارى ناله بارى ژيان و هر وهها شيوهى خراپى بار هاتنى كومه لايه تى و داب و نهر يتته ناله باره كان، زولم و زورى له راده به دهر له مندالان و لاوان كراوه. هر بوؤيه ده بى بوؤ پاراستن و ده سته بهر كرانى ماف و نازاديه كان و خو شگوزهرانى مندالان و لاوان هه ولى كاريگه ر و جىددى بدرى و ريگه نهدري هيچ كه س و هيچ ده سته ييك مندالان و لاوان بچه وسيننه وه و به قازانجى خو يان و به زيانى مندالان كه لكان لى وهر گرن، و پېښوستانه مندالان له بارى خویندن و باره ينانى سهردهمپانه و هه لى له بار يان بوؤ دابىن بكرى و بتوانن وهك نه وهى داهاتووى كومه ل خزمه تى گه وره به گه ل و نيش تمان بى كه ن.

ج. بوؤ بوژانده وه و بژيوه هه ژارانى كوردستان سالانه بودجه ييك له لايه ن حكومه تى كوردستانه وه ديارى بكرى و به چاوديرى به شى دارايى پارلمان به سه رياندا دابه ش بكرى. هر وهها هه ولى بدرى هه لى كار بوؤ ييكاران و هه ژاران بره خس يندرى.

د. جاده و ریگه و بان له کوردستان خراپه، حکومته تی کوردستان ده بی بو دروست کردنی جاده و ریگه و بان به شیوهی سه رده میانه ههنگاوی پیوست و به پهله ههنگری و بودجه و پول بو ئه و مه به سه ته ته رخ بان بکری.

ه. ناوه نده کانی و هرزش له زۆریه ی شماره کانی کوردستان که من، حکومته تی کوردستان ده بی له داهاتوودا له هه ولی په رپیدانیان بی و هاوکاری و هرزشکاران بکا.

سیاسه تی دهره وه

الف. حکومته تی ناوه نده ی له ئیران ده بی له ریخراوی نه ته وه یه کگرتووه کان سیاسه تی دروست و بی لایه نانه ی هه بی. هه ول بو ناشتی جیهانی بدا و سه ربه ستی سیاسی و ئابووری و فره هنگی و نیزامی هه بی. پهیره ی سیاسه تی ریژگرتنی به رانه بهر بی و قازانجه نه ته وه یه کان له بهر چا و بگا ری.

ب. حکومته تی ناوه نده ی ده بی ده ست له کاروباری وه لاتان وهرنه دات و خو ی له کیشه ناوچه بی و جیهانیه کان دوور راگری و په نای مرو فیه سیاسی و لیقه و ماوه کان بدات. و پشتگیری خه باتی سیاسی و ئازادیخوازی کورد و نه ته وه کانی دی که بکا.

ج. حکومته تی کوردستان مافی ده بی یارمه تی خوشک و براکانی کورد له پارچه کانی دی که ی کوردستان بدا و په نای سیاسیان له ئیران و کوردستان بو ده ست بهر کا و به پی توانا و به بی ده ست تی وهردان بو رزگارییان له ده ست سته م و چه و ساندنه وه هاوکارییان بکا.

د. چاک وایه دیپلوماته کورده کان له سه فارهت و ناوه نده کانی دیپلوماسی ئیران له وه لاتانی جیهان و نه ته وه یه کگرتووه کان وه ک نوینر به شدار بن و له هه ل و مه رجی سیاسیه تی دهره ویشدا حکومته تی کوردستان ناگاداری هه بی.

پهیرهو و پرۆگرام

بهندی په کهم پیناسه

- الف. ناو: سازمانی خهباتی کوردستانی ئیران.
- ب. دانیشتوانی کوردستان بهو مهرجانهی له بهندی دووهه مدا باسیان ده کری، ده توانن له سازمانی خهباتدا بین به ئەندام.
- ج. سازمانی خهباتی کوردستانی ئیران هیژیکه نه ته وهی و نیشتمانیه و له سهه باوهه به نازادی و گهیشتن به مافی هاو نیشتمانی کوردستان درێژه به تیکۆشانی نه ته وهی خۆی ده دا.
- د. سازمانی خهباتی کوردستانی ئیران، بو رزگاری کورد و دهسته بهر کرانی نازادی له دواي روو خانی رژیم ویلایهتی فهقیه و دامه زرانی حکومه تیکه هه لپه ژدراو و دیموکراتیک له ئیران و دهسته بهر کرانی مافه رهواکانی کورد تی ده کۆشی.

بهندی دووهه م مهرجهکانی ئەندام بوون

- الف. هه موو کوردیکه دانیشتووی ئیران که ته مه نیان له ۱۶ سال که متر نه بی، ده توانن بینه ئەندام بهو مهرجانهی خوارهوه.
- ب. باوهه به بهرنامه و پهیرهوی ناو خۆیی سازمان هه بی.
- ج. تیکۆشان و چالاکی له یه کیک له شانەکانی سازمانی خهباتدا هه بی. یان پیوهندی به یه کیک له بنکهکانی سازمانهوه هه بی.
- د. مانگانهی ئەندامه تی بدا.
- ه. دهست و دل پاک و شوهرشگێر بی و پیوهندی به دژمنانی گهلی کوردهوه نه بی و دژایهتی ئابین و باوهه پهیرهوهکان نه کا و له پیناو قازانجهکانی کۆمه لانی خه لکی کوردستان تی بکۆشی.
- و. خائین به گه ل و جاسوس و به دناو و کۆنه په رست و ره گه زپه رست ناتوانن بینه ئەندام له سازمانی خهباتدا.
- ز. ئەوانه ی شیوا ی ئەندامه تین کاتیک ده توانن به ئەندام وهه رگه یین که له لایه ن شانە یان ئەندامیکه له مه یژینه ی سازمانه وه بناسیندیرین.

بهندی سیهه م — نه رکهکانی ئەندام

- الف - به یی پهیرهوی سازمان کاربکا و تیکۆشی.
- ب - نهینی پارێژ بی له هه رهه ل و مه رجیکدا.

- ج - سیاستی سازمان پەره پەج بدا و بیباتە ناو کۆمەلانی خەلکی کوردستان و ئێران و جیهان.
- د - هەولّ بدا پەلی زانیاری بەرەوسەر بەرئ و بۆ بردنەسەری زانیاریی هاوئیشتمانانی تیبیکۆشی.
- ه - راپۆرتی مانگانەیی خۆی بداتەوه بە ئۆرگانێ سەرەوتەر.
- و - هەر نەوعە ناوچەگەرابی و فراکسیون و دەستەبەندی لە ریزەکانی سازمان بە خەیانەت بە گەلی کورد و سازمانی خەبات بزانی.
- ز - هەولّ بدا دۆست و کەسانی چالاک بەئیتتە ریزەکانی سازمانی خەباتەوه و بە سیاسییەت و بەرنامەکانی سازمان ئاشنایان بکا.

بەندی چوارەم – مافەکانی ئەندام

- الف - هەر ئەندامێک مافی پرسیار و نەزەردان و رەخنەگرتن لەبەرانبەر هەموو بەرپرس و ئۆرگانیکدا هەیه، لە رووبەرۆو حزووری.
- ب - هەموو ئەندامێک دەتوانی خۆی بیالیۆی لە هەلبژاردنەکاندا و لە دەنگدانیشدا بەشدار بی.
- ج - دەبی بۆ لیپرسینەوه لە سەرپێچیی هەر ئەندامێک دواي کۆبوونەوهی بەرپرسان بانگ بکری و قسەیی لەگەڵ بکری و سزاکی پەج راگەییندری و گوی لەداواکانیشی بگیری.

بەندی پینجەم – سزادانی ئەندام

- الف - سەرکۆنە کردن و لیپرسینەوه لە هەلەکان.
- ب - وەرگرتنەوهی بەرپرسایەتی.
- ج - هەلّ پەساردن و دوورخستنەوه بۆ ماوهی ۳ مانگ.
- د - ئەگەر ئەو خالانەیی سەرەوه کاریگەر نەبوو، دەرکردن لە سازمان.

بەندی شەشەم – دارشتنی قەوارەیی سازمان

- الف - ئۆرگانەکان بەپێی هەلبژاردن دەبی لەخوارەوه بۆ سەرەوه کە مایەتی پەیرهوی زۆرینە دەکات.
- ب - بۆ هەموو ئەندامێک نەزم و نیزام وەک یەکەو هەموویان دەبی دسیپلین و ری و شوئینەکانی تەشکیلاتی پیاریژن.
- ج - بریارەکانی سازمان بەدەنگی زۆرینەبی و هیچ ئەندامێک بەتەنیا لەسەر مەسەلە چارەنووس ساز و گرینگەکان بریار نەدات.

بەندی حەوتەم – ئەندامانی کۆمیتەیی ناوەندی سازمان (کۆنگرەیی چوار)

رێبەراییەتی هەلبژێردراوی سازمان لە ۷ ئەندامی کۆمیتەیی ناوەندی دوو جیگری کۆمیتەیی ناوەندی پیک دی و بەرزترین ئۆرگانێ بەرپۆهەری سازمانە کە بەشیوی کاتی کاری سازمان بەرپۆه دەبی کاروباری سیاسی و نیزامی

ئىدارى و مالى و تەبلىغات و چاپەمەنى و باقى ئۆرگانە كانى دىكەى لەئەستۆيە. لانىكەم مانگى جارىك كۆبۈنەوۋە پىك دىئى و ھەرۋەھا شەش مانگ و لانى زۆرى سالىك كۆنفرانس (پلۆنيۆم) دەگرى و سازمان ھەر ۴ سال جارىك كۆنگرە دەگرى ئەگر ھەل و مەرج موناىب بوو. بەپىچەوانەوۋە سەرکردايەتتى سازمان بەپى پىويست و بە بيرورا كۆرپىنەوۋە لەگەل كادرە پىشكەوتوۋەكان، برپار لەسەر كۆنگرە دەدا. سنوورىك بۆ دەسەلاتى كۆنگرە نيە و كۆنگرە دەتوانى رىبازى سازمان و ھەر نەوعە ئال و گۆرپىكى فيكرى و تكنىكى لە سازماندا درووست بكا. كۆمىتەى سەرکردايەتتى، سكرتيرى گشتى ھەلدەبژيرى.

بەندى ھەشتەم – چۆنيەتى رىكخراو و كۆمىتەكان

رەگى رىكخراو شانەيە كە لە ۳كەس كەمتر نەيى و لە پىنج كەس زياتر نيە. لە كۆى ۳ شانە رىكخراو و كۆمىتە پىك دى و لە كۆى چەند كۆمىتەى ناوچەيى، كۆمىتەى شارستان پىك دىت. كۆمىتەكان برپارو راسپىردراوۋەكانى سەرکردايەتتى سازمان دەبەنە ناو كۆمەلانى خەلكى كوردستان و جى بەجى دەكەن. كۆمىتەى سەرکردايەتتى سازمان يارمەتى و ئەندامەتى مانگانەى ئەندام و لايەنگران لەگەل داھاتەكانى دىكەى سازمان بەشپۆدى ئوسولى، خەرجى سازمان و ئۆرگانەكانى دەكا و سەرپەرستى ئەو خەرجىيانە و داھاتەكان دەكا.

تاستەم لەسەرە، رى خەباتم لەبەرە